

Formatieadvies

Toezicht en handhaving openbare ruimte

20 april 2022

INHOUDSOPGAVE

1	Managementsamenvatting	2
2	Inleiding.....	4
3	Huidige BOA-formatie	4
4	Bestuurlijke Prioriteiten BOA's	4
4.1	Bestuurlijke prioriteiten.....	4
4.2	Meldingen door inwoners	6
4.2.1	Jeugdoverlast.....	7
4.2.2	Horeca en evenementen	7
5	Ontwikkelingen toezicht en handhaving	8
5.1	Wijkgericht werken	8
5.2	Inzet BOA's op ondermijningsgerelateerde taken	8
5.3	Informatie gestuurd handhaven (IGH).....	9
6	Overzicht politietaken door BOA's	9
7	Benodigde BOA-capaciteit.....	10
7.1	Prioriteren inzet.....	10
7.2	Gewenst Roosterbezetting	10
7.3	Taken en inzet BOA's in scenario's minimaal, basis en optimaal	11
7.4	Formatiehuis.....	12
7.4.1	Opleiden handhavers op taakaccenten	12
7.5	Voorbeeldroosterbezetting in het basisscenario	13
Bijlage 1.	Benchmark formatie.....	14

Deze rapportage is opgesteld door Rob Berentsen.

Handhaving Support

Zuidelijk Halfrond 1, 2801 DD Gouda

www.handhavingsupport.nl

1 MANAGEMENTSAMENVATTING

In de afgelopen jaren hebben gemeenten te maken met een terugtrekkende politie. Parallel aan deze ontwikkeling zien we de BOA opkomen. De BOA pakt in toenemende mate de taken op die de politie (noodgedwongen) laat liggen. Er zijn bijvoorbeeld jeugdboa's, wijkboa's en boa's met taakaccenten op ondermijning gekomen. Het Rijk legt daarnaast steeds meer taken neer bij gemeenten die voorheen door de politie uitgevoerd werden, zoals het toezicht op de Alcoholwet en het toezicht op prostitutie. De samenwerking tussen BOA's en politie krijgt daarmee ook nieuwe vormen. De VNG heeft deze ontwikkeling als positief benoemd, omdat bestuurders zo de vrijheid hebben om de BOA's in te zetten op de leefbaar- en veiligheidsvraagstukken die lokaal aandacht verdienen.

Gemeente Vught kent lokale leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken waarin de BOA een actieve rol kan pakken. De gemeente heeft unieke elementen, zoals een groot zorgpark, de PI Vught en een groot buitengebied. Het aantal overlastmeldingen neemt bovendien sterk toe in de afgelopen jaren, met name over geluid, verkeer en jeugd. Ook in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 zijn bovengenoemde thema's geassocieerd als strategische thema's.

In het Coalitieakkoord 2021-2026 'Een nieuwe start' heeft het college een uitgangspunt geformuleerd voor de inzet van BOA's, namelijk: "BOA's moeten daar en dan aanwezig zijn waar overlast en hufterig gedrag wordt verwacht. Vanwege de grote uitbreiding van ons buitengebied en de problemen die zich daar kunnen voordoen (onder meer ondermijning) is er meer BOA-inzet nodig in het buitengebied". In de motie 'Verlichten werkdruk politie' van 4 november 2021 roept de raad het college op te onderzoeken hoe de werkdruk van de wijkagenten verlicht kan worden, bijvoorbeeld door de inzet van wijk GGD-ers, jongerenwerkers en BOA's, waardoor de wijkagenten zich beter kunnen richten op hun kerntaken. Vooruitlopend op de nadere onderbouwing in dit rapport is het zeker mogelijk om de BOA's een aantal taken te laten uitvoeren die leiden tot het verlichten van de werkdruk van de wijkagenten. Dit vraagt om verdere samenwerking tussen politie, gemeente en BOA's op de benoemde leefbaar- en veiligheidsvraagstukken.

Gemeente Vught heeft Handhaving Support gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de benodigde formatie voor BOA-inzet in de openbare ruimte. De basis van dit onderzoek zijn de leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken die aan de orde zijn in Vught, de bestuurlijke keuzes en de gewenste aanwezigheid van BOA's (rooster).

Momenteel heeft Vught 1,3 fte (2x 24 uur) BOA-capaciteit om de gewenste taken uit te kunnen voeren. De huidige capaciteit is ontoereikend om een professionele handhavingsorganisatie in te richten die in staat is om alle gewenste taken uit te voeren. Momenteel werken de BOA's hoofdzakelijk meldinggestuurd. Daarbij constateren we dat er een sturingsvraagstuk is, doordat de kennis over BOA's in Vught nog in ontwikkeling is. We adviseren om de uit te voeren taken vast te leggen in een handhavingsuitvoeringsplan en deze als basis te gebruiken voor de toekomstige inzet en aansturing van de BOA's.

Om de bestuurlijke prioriteiten uit te kunnen voeren in Vught is 5,3 fte BOA benodigd. Zie de tabel in paragraaf 4.1 'Bestuurlijke prioriteiten' voor de taken die dan door de BOA's opgepakt worden. Dit is het basisscenario. In het basisscenario is ook rekening gehouden met de veiligheidstaken die de BOA's kunnen uitvoeren voor de politie (zie hoofdstuk 6 'Overzicht politietaken door BOA's').

Als Vught in de toekomst ook andere veiligheids- en ondermijningstaken door BOA's laat uitvoeren is verdere uitbreiding nodig. Het gaat dan om toezicht tijdens horecanachten, toezichthoudende taken op de Alcoholwet, vakantieparken, adreskwaliteit en het wijkgericht werken door de BOA's. In geval van de taken tijdens de horecanachten en toezicht op de Alcoholwet is daardoor minder politie-inzet nodig. In de toekomst is dan ongeveer 7,5 fte benodigd. We noemen dit het optimale scenario. Vught kan de gewenste doorontwikkeling faseren over meerdere jaren en zo meegroeien in de taken die van BOA's verwacht worden.

Formatiehuis

Functie	Scenario's		
	Minimaal	Basis	Optimaal
Handhavers leefbaarheid:			
- Integrale BOA domein 1	3	4,3	6,5
- Senior BOA domein I	1	1	1
Totaal aantal benodigde BOA's	4	5,3	7,5
Administratieve ondersteuning	0,3	0,3	0,3
Juridische ondersteuning 1)	0,3	0,3	0,3
Informatieanalist 2)	0,6	0,6	0,6
Leidinggevende 3)	0,4	0,7	0,8
Totaal benodigde fte	5,6	7,2	9,5

- 1) De juridische ondersteuning is beschikbaar vanuit het team Vergunningen en Veiligheid.
- 2) De informatieanalist is nog niet beschikbaar.
- 3) De leidinggevende capaciteit betreft met name het afstemmen en opstellen van de week- en dagplanning en het coachen van de BOA's. Gelet op de grootte van de formatie in de verschillende scenario's adviseren we hiervoor een seniorboa aan te nemen.

Momenteel draaien de BOA's in Vught veelal solo diensten. Dit is prima mogelijk voor het wijkgericht werken overdag. In sommige situaties is het nodig om in koppels te werken met het oog op de veiligheid of functionaliteit, bijvoorbeeld op het moment dat er intensieve verkeerscontroles en toezicht op jeugd(overlast) wordt uitgevoerd. We zien landelijk dat de agressie tegen hulpverleners en daarmee ook de BOA is toegenomen. De BOA heeft meer bevoegdheden erbij gekregen in de afgelopen jaren, waardoor zij nu ook kunnen optreden tegen bijvoorbeeld overlastsituaties.

Flexibele inzet BOA's

Gelet op de ambities van Vught adviseren wij om een flexibel en voorspelbaar basisrooster in te voeren, waarbij rekening gehouden met de voorspelbare uitvoeringstaken, het al dan niet noodzakelijk werken in koppels en de seizoensgebonden activiteiten. De druk ligt bij alle handhavingsorganisaties op de momenten waarop het weer mooi is, de jeugd massaal buiten is, de recreatie volop aan de gang is.

2 INLEIDING

Gemeente Vught heeft gevraagd om een formatieonderzoek voor toezicht en handhaving in de openbare ruimte uit te voeren. Er is verkend op welke taken Vught de handhavers wilt inzetten en wettelijke inzetten. Deze rapportage heeft als doel om bestuurlijke keuzes te kunnen maken over de taken waarop de inzet plaatsvindt en de consequenties voor het aantal handhavers.

3 HUIDIGE BOA-FORMATIE

In dit hoofdstuk gaan we in op de huidige formatie van de BOA's binnen het team Vergunningen en Veiligheid.

Gemeente Vught heeft momenteel 48 uur handhavingscapaciteit. Deze wordt ingevuld door 2 BOA's die elk 24 uur per week werken. De BOA's draaien meestal solo-diensten en in koppel na 21:00 uur, tijdens evenementen en bepaalde projecten.

4 BESTUURLIJKE PRIORITEITEN BOA'S

Om antwoord te kunnen geven op de vraag 'Is de huidige formatie afdoende?' is inzicht nodig in de leefbaar- en veiligheidsvraagstukken binnen de Gemeente Vught en de mate waarin invulling gegeven wordt door de BOA's aan de strafrechtelijke en toezichthoudende taken.

4.1 BESTUURLIJKE PRIORITEITEN

In onderstaande tabel staan de bestuurlijke prioriteiten voor toezicht en handhaving openbare ruimte voor Vught.

Bestuurlijke prioriteit	Hoog	Midden	Laag
Parkeren	Controle geslotenverklaringen 1) Foutparkeren rondom de IJzeren Man en de Lunnettenlaan 2)	Hinderlijk en onveilig parkeren, GPK plaatsen, laadpalen	Aanhangers, caravans, campers, blauwe zones
Jeugdoverlast	Hinderlijk gedrag, overlast, groepen in beeld 3)		Drinken onder 18
Hinderlijke gedragingen	Verward gedrag 4) Hinderlijk gedrag, vernielingen	Verboden Drankgebruik in omgeving centrum / zorgpark	Klein overlast zoals wildplassen, verboden toegang
Ondermijning	Signaleren ondermijnende activiteiten, onder andere in het buitengebied 5)	Sluiten (drugs-) panden en toezicht Controle vakantieparken	
Honden		Uitwerpselen, loslopen	
Verkeer	Geslotenverklaring Natuurgebieden		Fietsen voetgangersgebied, helmplicht, verzekering voertuig
Fietsen			Fietswrak, weesfiets, parkeeroverlast
Horeca	Controle vergunningen		Sluitingstijden
Winkels		Uitstallingen, exploitatievergunning	Reclame
Evenementen	Ondersteuning openbare orde en veiligheid	Toezicht op omgeving festivalterrein	
Overige openbare orde en veiligheid	Noodverordening VRNB, demonstraties		
Afval			Bijplaatsingen, zwerf- en grofafval,
Geluidoverlast 7)	Jeugd, schreeuwen, auto's, vergunningsvoor- waarden terrassen		
Vuurwerk jaarwisseling	Afsteken (illegaal) vuurwerk en carbid		

- 1) De verwachting is dat Vught tot en met minimaal 2030 te maken krijgt met verkeersoverlast door de werkzaamheden rondom de N-wegen, de overige verbindingswegen en de werkzaamheden aan het spoor. Er is zorg tot sluipverkeer. Om het verkeer in goede banen te leiden worden verkeersmaatregelen genomen en verkeersregelaars ingezet. Aanvullend daarop is de wens om BOA's in te zetten om de geslotenverklaringen te handhaven. Deze inzet is naar verwachting nodig tot en met 2030.
- 2) De Lunettenlaan is de aanrijdroute voor de PI Vught. Op zomerse dagen leidt het (fout-)parkeren daar tot druk op veilig en snel aanrijden. De politie is hier veel tijd aan kwijt. Het is wenselijk om de parkeerproblematiek te laten handhaven door BOA's.
- 3) Momenteel is er, mede door de winterperiode, geen volledig beeld van de verschillende jeugdgroepen. Jeugdgroepen zijn net zoals in iedere gemeente fluïde en deels online actief. Er zijn eerder enkele jeugdgroepen in beeld geweest, waarvan één overlastgevend.
- 4) Op en rondom het Zorgpark Voorburg is de politie onder andere veel kwijt aan de opsporing van vermiste personen en de overlast die sommige cliënten veroorzaken (ook bijvoorbeeld in het centrum van Vught). Naast de eigen verantwoordelijkheid en inzet van het Zorgpark, kan de BOA de politie hierin ondersteunen. Bij de politie is behoefte aan BOA's om hierbij te ondersteunen.
- 5) Er is frequent toezicht nodig in de wijken en op het buitengebied op het (signaleren van) ondermijnende activiteiten, zoals productie van (soft)drugs, mensenhandel zoals arbeidsuitbuiting en illegale prostitutie. De BOA kan hier een signalerende rol pakken en indien aangewezen als toezichthouder een controlerende rol. De BOA kan mogelijke ondermijnende activiteiten in kaart brengen, waardoor veranderingen gaan opvallen.
- 6) Door de gemeentelijke herindeling is het grondgebied van Vught verdubbeld. Een groot deel van de uitbreiding betreft buitengebied, waaronder een deel van de Loonse- en Drunense duinen. De klimaatverandering leidt tot meer droge periodes en daarmee op een groter risico op natuurbranden. Naast de groene BOA's (BOA domein 2) wordt er een groter beroep op de gemeente gedaan om toezicht te houden in de bosrijke gebieden en waar nodig handhavend op te treden op risicovol gedrag.
- 7) Geluidsoverlast in de vorm van (complexe) geluidsmetingen is een taak voor de Omgevingsdienst.

4.2 MELDINGEN DOOR INWONERS

Het aantal meldingen door inwoners en ondernemers aan de gemeente is in de periode 2018-2021 verdrievoudigd. We zien landelijk de trend dat het aantal meldingen toeneemt omdat mensen zich sneller ergeren aan omgevingsgeluiden en andere overlast. Deze trend zien we in de cijfers van meldingen ook terug in Vught.

	2018	2019	2020	2021
Burenoverlast	-	-	-	3
Chemisch afval gedumpt	-	-	-	0
Geluidsoverlast	32	99	64	146
Hangjongeren	9	25	46	67
Hondenpoep	18	40	34	57

Illegale stort	19	18	18	25
Obstakels openbare weg	-	-	-	19
Overige V&H	114	170	270	356
Parkeeroverlast	134	256	279	372
Stankoverlast	-	-	-	2
Klachten inzameling	-	-	-	-
Totaal	326	608	711	1047

Tabel: ontwikkeling meldingen aan de gemeente

Niet meegenomen in het bovenstaande overzicht zijn de meldingen die BOA's ontvangen van de meldkamer van de politie.

Tenslotte laten ook de jaarcijfers van de politie Vught 2021 een toename zien ten opzichte van 2020 van overlast door met name jeugd (van 140 naar 180 meldingen) en verwarde personen (van 225 naar 244 meldingen).

4.2.1 JEUGDOVERLAST

Vught heeft te maken met een aantal jeugdgroepen, waarvan afgelopen jaar in ieder geval 1 overlastgevende. Het betreft achterlaten afval, luidruchtig gedrag, baldadigheid en vandalisme. Jeugd vergt steeds meer aandacht van gemeentelijke handhaving en politie. Veel meldingen kunnen door de BOA worden opgepakt in plaats van door de politie, omdat de overlast meestal plaats vindt in de openbare ruimte. Wij adviseren om 2 BOA's op te leiden tot jeugdboa en te laten samenwerken met andere partijen zoals het jongerenwerk, de jeugdagente en leerplichtambtenaren. Jeugdboa's zijn getraind in de omgang met jeugdigen (inzicht in het puberbrein, het spel dat gespeeld wordt door jeugdigen met geüniformeerden), het in kaart brengen van jeugdgroepen en in het delen en ophalen van signalen in jeugdoverleggen met ketenpartners. Jeugdboa's zijn met name preventief aanwezig, maar kunnen ook repressief optreden indien nodig.

4.2.2 HORECA EN EVENEMENTEN

Vught heeft horeca waarop de BOA's tot nu toe beperkt op worden ingezet. In de toekomst is de wens om controles uit te laten voeren op de Alcoholwet door BOA's. De BOA kan toezien op kleine overlast zoals wildplassen en alcohol, sluitingstijden, controle op drinken onder de 18 en op het juist toepassen van de horeca- en exploitatievergunning. Ook kan de BOA toezicht houden op drinkketen.

In Vught zijn er ongeveer 15 evenementen waarbij de BOA's toezicht houden op overlast in de omgeving van het evenement. De evenementenorganisatoren zorgen zelf voor beveiliging en toezicht op het evenemententerrein.

5 ONTWIKKELINGEN TOEZICHT EN HANDHAVING

Om een gedegen afweging te kunnen maken voor de inzet van BOA's schetsen we hier de relevante ontwikkelingen.

5.1 WIJKGERICHT WERKEN

Een ontwikkeling die direct gerelateerd is aan een terugtrekkende politie is het wijkgericht werken. Vught heeft 3 wijken. De wijkboa heeft een plaats naast de wijkagent en draagt bij aan de veilige leefomgeving. De wijkindeling is meestal gelijk aan de indeling die de politie hanteert en gelijk aan de gebiedsindeling van de wijkregisseurs.

Een effectieve handhaving vereist gebiedskennis. Dit vraagt van de BOA dat deze actief is in de wijk en zichtbaar en aanspreekbaar is. Daarmee krijgt hij kennis over vraagstukken op leefbaar, openbare orde en veiligheid die spelen in de wijk. Doordat de wijkagent steeds minder aanwezig is in zijn wijk, zien we in het land dat de wijkboa die kennis wel heeft. De samenwerking tussen wijkagent en wijkboa blijft daarbij belangrijk. De VNG spreekt over 'horizontale samenwerking' tussen wijkagenten en handhavers. Ieder is bezig vanuit de eigen bevoegdheden. Waar de wijkagent vergaande strafrechtelijke- en geweldsbevoegdheden heeft, heeft de handhaver beperktere strafrechtelijke bevoegdheden en ruime bestuursrechtelijke bevoegdheden. De handhaver heeft bovendien vaak betere kennis van de gemeente, de afdelingen en de collega's, om leefbaarheidsvraagstukken op de agenda te plaatsen. De kennis van de wijkboa helpt de politie bij het inzicht krijgen van wat er in de wijk afspeelt.

In dat kader is het gewenst dat de veiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken die inwoners en ondernemers hebben centraal staan. Kennis daarover staat centraal. Het organiseren van deze kennis kent vele spelers in het netwerk. Handhavers staan dagelijks in contact met inwoners. Handhavers zijn getraind in het zien van zaken die spelen op 'schoon, heel en veilig'.

5.2 INZET BOA'S OP ONDERMIJNINGSGERELATEERDE TAKEN

In de afgelopen jaren zijn vanuit het Rijk diverse taken van de politie overgedragen naar gemeenten. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het toezicht op de Alcoholwet, heling en prostitutie. De laatste jaren is er daarnaast landelijk meer aandacht gekomen voor ondermijning. Ondermijning vraagt om samenwerking in de veiligheidsketen: openbare orde en veiligheid, politie en handhaving. Doordat handhavers in de wijken en 'achter de voordeur' komen vanuit hun toezichthoudende rol, krijgen zij inzicht in problematiek die zich achter de voordeur afspeelt. De informatie die zij verzamelen kan aanleiding zijn voor verder vervolgonderzoek door de politie of bestuursrechtelijk ingrijpen door de burgemeester. Handhavers worden ingezet vanuit hun toezichthoudende rol in het kader van controles, zoals op:

- Alcoholwet (BOA bevoegdheid vereist)
- Heling (digitaal opkoopregister DOR, BOA-bevoegdheid vereist)
- Drugs, wet Damocles
- Controle basisregistratie personen (BRP)
- Landelijke aanpak adreshouding (LAA)
- Illegale bewoning vakantieparken
- Illegale prostitutie

Mensenhandel

5.3 INFORMATIE GESTUURD HANDHAVEN (IGH)

De inzet van handhaving dient daar plaats te vinden waar de overlast het grootst is of dreigt te escaleren. Dit noemen we risico- of informatie gestuurde inzet van toezicht en handhaving. In de vorige paragrafen zijn de taken aangegeven waarop handhavers ingezet kunnen worden. Daarmee leveren zij een belangrijke bijdrage aan een veilige leefomgeving. Tijdens het uitvoeren van al deze taken leggen zij gegevens vast in het handhavingsinformatiesysteem over datgene dat zij zien, constateren en verbaliseren. Zij bouwen daarmee een informatiepositie op. Door de gegevens om te zetten in informatie, zijn BOA's in staat om beter aan te geven waar overlast dreigt te escaleren.

Dit is informatie die bestuurlijk relevant is, namelijk om inzicht te geven in veiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken en daarmee keuzes te kunnen maken in wat aan te pakken. Met deze prioriteiten kunnen handhavers daar ingezet worden waar zij het meest effectief zijn. De aanpak verschuift daarbij meer van reactief naar preventief. Tenslotte maakt informatiegestuurd handhaving het makkelijk om resultaten en bereikte maatschappelijke effecten bestuurlijk te verantwoorden.

6 OVERZICHT POLITIETAKEN DOOR BOA'S

In dit hoofdstuk gaan we in op de politietaken die door ook de BOA's uitgevoerd kunnen worden.

- Op verkeer: controle rijden geslotenverklaringen, foutparkeren (waaronder op en rond Lunettenlaan), laten wegslepen van fout en/of hinderlijk geparkeerde voertuigen
- Opsporing: zoeken van vermiste personen en verwarde personen
- Signaleren van ondermijning, uitvoeren preventief (bestuursrechtelijk) toezicht en deelname aan interventieteams
- In zekerheid stellen gestolen voertuigen (in afwachting van politie)
- Contacten in de wijk onderhouden, informatie ophalen en delen met partners
- Contacten leggen en onderhouden met jeugd, jeugdgroepen in beeld brengen en het jongeren netwerk inschakelen bij zorgsignalen, voeren van stopgesprekken met overlastgevers
- Uitreiken van door de burgemeester opgelegde lasten
- Ondersteunen hulpdiensten bij ongevallen en calamiteiten, zoals bijvoorbeeld bij ongevallen, reanimaties en wegafzettingen
- Donkere dagen offensief: preventieve wijkacties gericht op preventie diefstal
- Contacten en acties/interventies met buurtpreventieteams, wijkschouws
- APV gerelateerde overlast, straf- en/of bestuursrechtelijk, zoals hinderlijk gedrag, alcoholgebruik en geluidsoverlast
- Toezicht op APV feiten in Loonse- en Drunense duinen, zoals loslopende honden, illegale barbecues, afval en vuur
- Het begeleiden van demonstraties met een laag risico of ondersteunen bij demonstraties met een hoger risico
- Toezicht op overlast rondom evenementen
- Burenruzies en wijkoverlast, wijkveiligheidsagenda's (coalitieakkoord)

Een goede samenwerking met de (meldkamer van de) politie is daarbij randvoorwaarde.

7 BENODIGDE BOA-CAPACITEIT

In dit hoofdstuk beschrijven we gewenste BOA-capaciteit aan de hand van drie scenario's, namelijk minimaal, basis en optimaal. De argumentatie voor deze inzet is terug te lezen in hoofdstuk 4 'Bestuurlijke prioriteiten BOA's'.

7.1 PRIORITEREN INZET

Onder elk scenario liggen keuzes die de raad kan maken voor de inzet en de taken die toezicht en handhaving gaat uitvoeren. De keuzes die de raad kan maken zijn onder andere gebaseerd op de volgende taken waarop toezicht en handhaving ingezet kan worden:

- ✚ Handhaving ziet toe op de algemene eenvoudige handhavingstaken, zoals parkeren, afval, hondenoverlast. Dit kan *reactief* worden opgepakt op basis van meldingen of *proactief* door zichtbaar te zijn in de wijk en/of op basis van informatie gestuurd handhaven.
- ✚ De keuze om *al dan niet* wijkgericht te werken. Dit houdt meer in dan alleen inzet in de wijken. Wijkgericht werken staat voor leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken samen met inwoners, ondernemers en ketenpartners in beeld brengen en aanpakken.
- ✚ De mate waarin *samengewerkt wordt met ketenpartners* bepaalt ook de inzet. In geval van samenwerking op ondermijning is meer aandacht nodig voor het signaleren van verdachte situaties en het uitvoeren van (integrale) controles.
- ✚ *Aanwezigheid in avonden, weekenden en nachten*. Meer inzet betekent het beter kunnen opvullen van avond-, weekend en nachtdiensten. Het uitgangspunt is dat de inzet op die momenten geoptimaliseerd wordt wanneer de (risico's op) overlast het grootst zijn. De planning wordt aangepast aan de overlastmomenten. Dat betekent dat een dagdienst bijvoorbeeld om 7:00 kan starten om controles op hondenoverlast uit te voeren en de zondagdienst rond de middag start omdat er 's ochtends mindermensen op straat zijn. Bij evenementen kan de dienst bijvoorbeeld later starten om 's avonds voldoende inzet te kunnen leveren.

7.2 GEWENST ROOSTERBEZETTING

Gemeente Vught geeft dat een flexibele inzet gevraagd wordt met betrekking tot het inroosteren van BOA's. In de zomermaanden met mooi weer is er 's-avonds en in de weekenden meer inzet gewenst rondom de IJzeren Man en op jeugdoverlast.

In het coalitieakkoord 2021-2026 staat: "We zullen scherper sturen op de inzet van BOA's. BOA's moeten daar en dan aanwezig zijn waar overlast en hufterig gedrag wordt verwacht". Door de BOA's nadrukkelijk in te gaan zetten op overlast en hufterig gedrag, is ook meer weerstand of zelfs agressie te verwachten. Bij inzet in deze situaties adviseren wij om standaard in koppels te werken.

Wij adviseren om:

- ✚ Tijdens wijkgerichte diensten overdag diensten eventueel solo te doen. Handhavers die solo werken worden eerder aangesproken door inwoners. Het is dan van belang dat zij ook zichtbaar aanwezig zijn, bij voorkeur te voet of op de fiets. Tijdens deze diensten kunnen zij meldingen afhandelen van inwoners en van de meldkamer van de politie. Ook is verbaliseren mogelijk indien er geen direct contact met inwoners is op dat moment. Denk aan controle blauwe zones en Mulder-parkeerovertredingen.

- Als de strategie is om sanctionerend op te treden in direct contact met inwoners, dan adviseren wij om deze diensten altijd in een koppel uit te voeren. Te denken valt aan rijden in geslotenverklaringen of fietsen in het winkelcentrum. Op avonden zoveel mogelijk te werken in koppels vanwege een grotere kans op agressie ten gevolge van drank- en drugsgebruik en jeugdgroepen.
- Op zondagochtend geen handhavers in te zetten, aangezien de overlast dan nihil is. Uitgezonderd activiteiten zoals evenementen waarbij BOA-inzet benodigd is.
- De gewenste inzet af te stemmen OOV en politie, zodat rekening gehouden kan worden met evenementen, bijzondere inzet en acties.

7.3 TAKEN EN INZET BOA'S IN SCENARIO'S MINIMAAL, BASIS EN OPTIMAAL

In onderstaande tabel is aangegeven welke taken de BOA's kunnen uitvoeren in de verschillende scenario's.

 Prioriteiten	Minimaal	Basis	Optimaal
Parkeren	Ja	Ja	Ja
Jeugdoverlast	Melding gestuurd	Proactief/IGH	Proactief/IGH
Hinderlijke gedragingen	Melding gestuurd	Proactief	Proactief
Honden	Melding gestuurd	Ihkv wijkgericht werken	Ihkv wijkgericht werken
Verkeer	Ja	Ihkv wijkgericht werken	Ihkv wijkgericht werken
Horeca	Melding gestuurd	Proactief	Proactief
Winkels	Melding gestuurd	Proactief	Proactief
Overlast omgeving evenementen	Ja	Ja	Ja
Overige openbare orde en veiligheid	Melding gestuurd	Ja	Ja
Afval	Melding gestuurd	Ihkv wijkgericht werken	Ihkv wijkgericht werken
Geluidsoverlast	Melding gestuurd	Melding gestuurd	Melding gestuurd
Ondermijning	Signaleren	Geprioriteerde taken	Genoemde taken bij 5.2
Vuurwerk jaarwisseling	Ja	Ja	Ja
Inzet tijdens horecanachten na 0:00 uur	-	-	Ja
Dagelijkse inzet mogelijk van BOA's	-	Ja	Ja

De doorrekening van de inzet op de geprioriteerde taken en het gewenste rooster vormt de basis voor de benodigde BOA-capaciteit. We maken daarbij onderscheid tussen startende BOA's, opgeleide BOA's met ervaring en senior BOA's. Daarnaast is er aansturing en administratieve en juridische ondersteuning nodig. Dit noemen we het formatiehuis. In de volgende paragraaf is het formatiehuis uitgewerkt voor gemeente Vught.

7.4 FORMATIEHUIS

Voor de in de bovenstaande taken is de formatie nodig zoals hieronder is aangegeven. De berekening is gebaseerd op de 'Benchmark formatie toezicht en handhaving' (zie bijlage 1) van Handhaving Support. Onder deze berekening liggen de ervaringscijfers van andere gemeenten ten grondslag die gelijksoortige taken uitvoeren. Uitgangspunten voor de input zijn de bestuurlijke prioriteiten zoals beschreven in hoofdstuk 4 'Bestuurlijke prioriteiten BOA's'.

Functie	Scenario's		
	Minimaal	Basis	Optimaal
Handhavers leefbaarheid:			
- Integrale BOA domein 1	3	4,3	6,5
- Senior BOA domein I	1	1	1
Totaal aantal benodigde BOA's	4	5,3	7,5
Administratieve ondersteuning	0,3	0,3	0,3
Juridische ondersteuning 1)	0,3	0,3	0,3
Informatieanalist 1)	0,6	0,6	0,6
Leidinggevende 2)	0,4	0,7	0,8
Totaal benodigde fte	5,6	7,2	9,5

- 1) De juridische ondersteuning wordt geleverd vanuit het team Vergunningen en Veiligheid.
- 2) De leidinggevende capaciteit betreft met name het afstemmen en opstellen van de week- en dagplanning en het coachen van collega BOA's. Gelet op de grootte van de formatie in de verschillende scenario's adviseren we hiervoor een seniorboa aan te nemen.

De groei en verdere doorontwikkeling van het aantal BOA's brengt met zich mee dat er behoefte ontstaat aan aansturing, administratieve ondersteuning en eventueel een informatieanalist.

- De administratieve ondersteuning neemt toe bij uitbreiding van het aantal handhavers. Het gaat om taken als inplannen trainingen, voorbereiden verlengingsaanvragen handhavers, middelen regelen. Het gebrek aan administratieve ondersteuning wordt momenteel ook al als probleem ervaren.
- Meer handhaving betekent ook meer bestuursrechtelijke zaken. We verwachten dat een deel daarvan door de handhavers zelf uitgevoerd kan worden, door verdere procesoptimalisatie. Een deel van de complexere zaken komt voor rekening van de juristen. Om die reden is ook hier een plus op de formatie gezet.

7.4.1 OPLEIDEN HANDHAVERS OP TAAKACCENTEN

We adviseren handhavers op te leiden tot specialisten op een aantal taken, dit noemen we taakaccenten. We onderscheiden de taakaccenten wijkboa (we koppelen BOA's met senioriteit aan wijken analoog aan wat de politie doet met wijkagenten), jeugdboa en ondermijning.

Wij adviseren om binnen het taakaccent ondermijning ook de (verplichte wettelijke) toezichthoudende taken onder te brengen, zoals de landelijke aanpak adreskwaliteit (LAA), BRP-controles, toezicht op heling van goederen (digitaal opkoopregister DOR) en de controles op illegale bewoning en/of illegaal gebruik.

Alle overige handhavers dienen ook inzicht in bovenstaande taakaccenten te hebben. Hun rol is voor het taakaccent met name signalerend en uitvoeren. De taakaccenthouder zelf neemt initiatieven, coördineert, prioriteert en is het eerste aanspreekpunt voor projecten op dit gebied.

7.5 VOORBEELDROOSTERBEZETTING IN HET BASISSCENARIO

Voor het uitvoeren van alle basistaken is een capaciteit nodig van 5,3 fte. Dit vertaalt zich in onderstaand voorbeeldrooster:

Inzet (uren)	Dag	Avond	Nacht	Totaal
Maandag	8	-	-	8
Dinsdag	16	-	-	16
Woensdag	16	8	-	24
Donderdag	8	16	-	24
Vrijdag	8	16	-	24
Zaterdag	8	16	-	24
Zondag		16	-	16
Totaal	64	72		136

Tabel: Voorbeeldbezetting inzet BOA's

BIJLAGE 1. BENCHMARK FORMATIE

In deze bijlage is de verwachte formatie aangegeven die nodig is in de Gemeente Vught om alle gewenste taken te kunnen uitvoeren. Handhaving Support maakt daarbij gebruik van een database met de ervaringscijfers van diverse gemeenten, waar een gemiddelde inzet uitkomt op de diverse taken waarop toezicht en handhaving ingezet wordt. Per gemeente verschilt de inzet door de verschillende prioriteiten.

Bovendien verschilt de inzet per seizoen en zelfs per week. Het is daarom gewenst om een handhavingsuitvoeringsplan (HUP) te maken, waardoor de inzet van jaarniveau naar maandniveau inzichtelijk wordt. Naar mate gemeente Vught de inzet informatie gestuurd vormgeeft, zal de inzet ook op week en zelfs dag niveau bepaald worden. Het HUP en het informatie gestuurd handhaven bepalen samen de inzet op week- en dag (dagelijkse briefing). Hierdoor zijn handhavers efficiënt en effectief in te zetten op geprioriteerde en geplande taken en op actuele problematiek.

Verantwoording

Het model berekent de gewenste formatie door aan de hand van:

1. Uit te voeren taken met als grondslag het aantal inwoners in Vught, het aantal meldingen, het aantal wijkboa's en de eventuele inzet gedurende nachtdiensten. Dit model wordt doorgerekend op basis van de door u aangegeven bestuurlijke prioriteiten.

We kijken ook naar welke taken door BOA's en welke taken door toezichthouders zonder BOA-bevoegdheid uitgevoerd worden. De keuze voor de inzet van een BOA of toezichthouder is een keuze die per gemeente varieert op taken zoals fiscaal parkeren, marktmeester, Diftar, ruimen van fietsen et cetera. Taken die door toezichthouders zonder BOA-bevoegdheid uitgevoerd worden tellen we niet mee bij de benodigde formatie voor de BOA-taken.

2. De gewenste roosterbezetting. Hierin is de door de gemeenten aangegeven bezetting doorgerekend.

De uitkomsten vormen daarmee een representatief beeld van de formatie die in gemeente Vught benodigd is.

MANAGEMENTSAMENVATTING

UITGANGSPUNT: ROOSTERBEZETTING

Totaal aantal benodigd boa's op basis van gewenst rooster	5,2
Totaal aantal toezichhouders (fiscalisten)	0,0
Totaal aantal ondersteunende taken	0,3
Juridische ondersteuning	0,3
Informatie gestuurd handhaven analist	0,6
Totaal aantal leidinggevendenden benodigd	0,6

TOTALE FORMATIE AFDELING TOEZICHT EN HANDHAVING	7
--	----------

UITGANGSPUNT: TAKEN EN PROBLEMATIEK

Totaal aantal benodigd boa's op basis van taken en problematiek	5,3
Totaal aantal toezichhouders (fiscalisten)	0,0
Totaal aantal ondersteunende taken	0,3
Juridische ondersteuning	0,3
Informatie gestuurd handhaven analist	0,6
Totaal aantal leidinggevendenden benodigd	0,7

7,18

TAKEN EN PROBLEMATIEK

Aantal inwoners in uw stad of gebied

Tip: reken het model door met het verwachte inwonersaantal

TAKEN EN PROBLEMATIEK

Leefbaarheid

Algemeen integraal: Mulders, overig parkeren
excl fiscaal, afval, waarnemingen, overlast

Uitvoering geven aan integrale boa-taken **1,26**

Inzet op afval, diftar gerelateerd

Diftar taken door boa's **0,63**

Aantal af te handelen meldingen per dag:

Inzet op afhandelen meldingen **0,35**

Wijkgericht werken: vul aantal wijken in

Afstemming met ketenpartners door wijkboa **0,75**

Evenementen

Inzet op evenementen **0,32**

Fietshandhaving door boa, aantal uur/week

Fietshandhaving **0,00**

Cameratoezicht door boa, aantal uur/week

Cameratoezicht **0,00**

Jeugd

Inzet jeugboa's

Jeugdtoezicht **0,32**

Drank & horeca, drinken onder 18 jaar

Aantal controles commerciële horeca DHW en
controle drank onder de 18 jaar

Controles drank & horeca wet commerciële horeca **0,00**

Aantal controles para-commerciële horeca

Controles drank & horeca wet para-commerciële
horeca **0,00**

Aantal uur inzet op horeca-nachten / week

Inzet op horecanachten **0,00**

Aantal horeca-nachten / week

Ondermijning

Ondermijningsproblematiek: drugs,
mensenhandel/prostitutie, witwassen
Controle digitaal opkoopregister
(Landelijke) aanpak adreskwaliteit LAA
Illegale bewoning

Signalering en bestuursrechtelijke aanpak
ondermijning **0,63**

Controle op heling digitaal / toezicht handel **0,00**

Controle landelijke adreskwaliteit uit? **0,00**

Controle illegale bewoning parken, bedrijven, woning **0,00**

Gebruik openbare ruimte en fysieke ruimte

Gebruik openbare ruimte, vergunningvrij, illegale
bebouwing, kap, groen

Eenvoudige taken bouwtoezicht **0,07**

Overige werkzaamheden handhavers

Deelname briefing en debriefing **0,33**

Administratietijd **0,65**

Uren/week marktmeestertaak door boa

Indien boa: marktmeestertaak **0,00**

**TOTAAL BENODIGDE BOA-CAPACITEIT OP BASIS
VAN TAKEN**

5,31

GEWENSTE ROOSTERBEZETTING

GEWENSTE ROOSTERBEZETTING BOA's

Dagen per week met ochtend- of dagdienst	7,00
Aantal boa's per ochtend- of dagdienst?	1,00
Dagen per week met middag- of avonddienst	5,00
Aantal boa's tijdens de middag- of avonddienst?	2,00
Dagen per week met nachtdienst	0,00
Aantal boa's in de nachtdienst	0,00

Benodigde formatie voor ochtend- of dagdienst **2,16**

Benodigde formatie voor middag- of avonddienst **3,08**

Benodigde formatie voor nachtdienst **0,00**

**TOTAAL AANTAL BOA'S OP BASIS VAN
GEWENSTE DIENSTEN**

5,24

TAKEN TOEZICHTHOUDERS

TAKEN TOEZICHTHOUDERS, GEEN BOA

**Vul hieronder het aantal fte in dat hierop
ingezet wordt:**

Fiscale parkeerhandhaving	0,00
Marktmeester taken	0,00
Cameratoezicht / meldkamer	0,00
Camera controle geslotenverklaringen C01	0,00
Verwijderen fietswrakken en weesfietsen	0,00
Bijplaatsingen ondergrondse containers	0,00
Lokaal	0,00

TOTAAL TAKEN TOEZICHTHOUDERS 0,00